

การฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขาวิชาฟังและพูดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาตอนต้น

นายธีรยุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา

002762

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

I 1584431b

๑๑

THE TRAINING OF HILL TRIBE TEACHERS' AIDES IN THAI LANGUAGE
LISTENING AND SPEAKING FOR THE PRIMARY GRADES

Mr. Dhirayutdha Senivong na Ayudhaya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ศาสตราจารย์อ่ำไพ สุจริตกุล

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขาวิชาฟังและพูดภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ชื่อ

นาย ชีรยุทธิ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา แผนกวิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา

2517

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขาให้มีความสามารถในการสอนฟังและพูดภาษาไทยแก่เด็กชาวเขา และทดลองใช้แบบเรียนวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กชาวเขา ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ หลักสูตรพิเศษสำหรับเด็กช่วยสอนเด็กชาวเขา หนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กชาวเขา คู่มือครู บทฝึกพูดประกอบหนังสือแบบเรียน แบบทดสอบ แบบนิเทศการสอนแบบปรนัย แบบประเมินผลการฝึกสอน แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียน และวิธีสอนฟังและพูดภาษาไทยตามแนวฝึกหัดครู ของโครงการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขา โดยนำเครื่องมือในการวิจัยดังกล่าวไปทดลองฝึกอบรมกับตัวอย่างประชากรที่เป็นชาวเขา จำนวน 80 คน ในเวลา 3 เดือน ณ ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดแม่ฮ่องสอน ข้อมูลในการวิจัยเก็บรวบรวมจากคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม ทั้งคะแนนด้านวิชาการซึ่งเป็นความรู้วิชาฟังและพูดภาษาไทย กับคะแนนด้านวิชาครูเบื้องต้น อันได้แก่ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนและความสามารถในการฝึกสอน

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะผลด้านวิชาการ ด้านวิชาครูเบื้องต้น และความสามารถในการฝึกสอน อยู่ในเกณฑ์ที่เป็นที่น่าพอใจ
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผลด้านวิชาการกับความสามารถในการฝึกสอนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.5423 และมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า สมรรถนะผลด้าน

วิชาการกับความสามารถในการฝึกสอนมีความสัมพันธ์กันในเชิงนิมิต (Positive)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาครูเบื้องต้นกับความสามารถในการฝึกสอน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.6129 และมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาครูเบื้องต้นกับความสามารถในการฝึกสอนมีความสัมพันธ์กันในเชิงนิมิต (Positive)

4. ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยวิชาฟังและพูดภาษาไทย และวิชาครูเบื้องต้นก่อนและหลังการฝึกอบรม แม้จะไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่จากการสังเกตระหว่างการฝึกอบรมพบว่า ผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านทักษะการฟังและพูดภาษาไทยและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนฟังและพูดภาษาไทย นับได้ว่าการฝึกอบรมครั้งนี้มีประสิทธิภาพ

5. ผู้รับการฝึกอบรมมีความเข้าใจเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในเกณฑ์ดี และความแตกต่างของความเข้าใจดังกล่าวก่อนและหลังการฝึกสอนเป็นไปในทางเพิ่มขึ้น

6. ประสิทธิภาพ พื้นฐานการศึกษา และสภาพของผู้รับการฝึกอบรมไม่มีอิทธิพลต่อความมั่นใจในการสอนของผู้รับการฝึกอบรม กล่าวคือ จากผลการวิเคราะห์ค่าไคสแควร์ (χ^2) ของการทดสอบความมั่นใจในการสอนของผู้รับการฝึกอบรมไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นับได้ว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ ผู้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการสอนฟังและพูดภาษาไทย การวิจัยประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Training of Hill Tribe Teachers' Aides in
 Thai Language Listening and Speaking for the
 Primary Grades

Name Mr. Dhirayutdha Senivong na Ayudhaya
 Department of Elementary Education

Academic Year 1974

ABSTRACT

The purpose of this research was to find out the result of teachers'aides training in teaching Thai Language Listening and Speaking to the Hill Tribes. It was also to study the use of Thai Language Text Books published by the Department of Elementary Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University.

The tools utilized in this research were the special curriculum particularly designed for the research project, text books, teacher's guides, supplementary text books, test, observation forms for practice teaching evaluation, practice teaching evaluation forms, text books evaluation forms, and method of teaching Thai Language Listening and Speaking. These tools were used on training 80 trainees in 3 months at the Hill Tribe Development and Welfare Center, Mae Hongson Province. The research data was collected from the score of the pretest and the posttest; academic achievements in Thai Language Listening and Speaking and Fundamentals of Teacher Education from the method of teaching and practice teaching.

Results

1. The trainees' achievements in Thai Language Listening and Speaking, Fundamentals of Teacher Education and teaching ability were satisfactory.
2. The statistical relationship between the achievements in Thai Language Listening and Speaking and teaching ability gave a correlation coefficient (r_{XY}) of 0.5423 which was significant at the level of .05 . It showed that the achievement in Thai Language Listening and Speaking and teaching ability were positively related.
3. The statistical relationship between the achievement in Fundamentals of Teacher Education and teaching ability gave a correlation coefficient (r_{XY}) of 0.6129 which was significant at the level of .05 . The result notified that they were positively related.
4. The arithmetic mean (\bar{X}) of the pretest and the posttest showed insignificance at the level of .05 . However, most of the trainees were able to improve their language usage and understand how to teach.
5. The trainees were able to understand the subject matter in Thai Language text books quite well. The pretest and the posttest scores of their understanding were positive.
6. Experience, the education background and status of trainees did not influence their self-confidence in teaching. However, the result of Chi-square (χ^2) analysis insignificance at the level of .05 .

Moreover, the tools and material used in this research were efficient and the training could be considered effective.

กิติกรรมประกาศ

การค้นคว้าเรื่องนี้ประสบผลสำเร็จอย่างคึกคักเพราะโครงการฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็ก
 ชาวเขา ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งศาสตราจารย์
 อ่ำไพ สุจริตกุล เป็นหัวหน้าโครงการ และเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยเรื่องนี้ ได้กรุณาให้
 คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินงานค้นคว้าวิจัยตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จ ทั้งยังได้กรุณาตรวจแก้ไข
 จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รองศาสตราจารย์ประคอง กรรณสูต ได้
 กรุณาให้คำปรึกษาค้นสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน
 ที่กล่าวนามข้างต้นเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

อนึ่ง ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากกองส่งเคราะห์ชาวเขา กรมประชา-
 สงเคราะห์ ในคานที่พัก ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
 องค์การยูนิเซฟได้ให้ความช่วยเหลือค่าเบี้ยเลี้ยงและอุปกรณ์บางอย่างในการวิจัย และตลอด
 ระยะเวลาการฝึกอบรมผู้วิจัยได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาและ
 ส่งเคราะห์ชาวเขาจังหวัดแม่ฮ่องสอนอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ธีรยุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย... .. .	6
ความจำกัดของการวิจัย... .. .	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	7
ศัพท์เฉพาะเรื่องและคำจำกัดความ... .. .	8
การสำรวจและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ทฤษฎีและหลักการสอนวิชาฟังและพูดภาษาไทย... .. .	17
2. การดำเนินงานวิจัย	36
การศึกษาปัญหาและสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับชาวเขา	36
การสร้างคู่มือครูวิชาฟังและพูดภาษาไทย... .. .	37
การสร้างบทฝึกพูดประกอบหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทย	39

วิธีดำเนินการสร้าง	39
บทฝึกพูดประกอบหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทย	41
การทดลองฝึกอบบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขา	70
การเตรียมงาน	70
ตัวอย่างประกาศกรที่ใช้ในการวิจัย	70
การทดสอบและการแบ่งกลุ่ม	73
การฝึกอบบรม	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	84
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
4. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม	116
ภาคผนวก	120
ประวัติการศึกษา	154

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. จำนวนผู้รับการฝึกอบรมแยกตามเฒ่าและประเภท	71
2. จำนวนผู้รับการฝึกอบรมแยกตามอายุ	72
3. วุฒิกการศึกษาของผู้รับการฝึกอบรม... .. .	73
4. ตัวอย่างสรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิดสองตัวประกอบ เมื่อ ตัวอย่างประชากรซ้ำกันทุกรายการของคะแนนด้านวิชาการ ก่อนและหลังการฝึกอบรม	87
5. การจัดอันดับคะแนนสัมฤทธิ์ผลของผู้รับการฝึกอบรม... .. .	91
6. จำนวนผู้ได้รับอันดับคะแนนสัมฤทธิ์ผลของการฝึกอบรมในห้องเรียนด้าน วิชาการ ด้านวิชาครูเบื้องต้น และความสามารถในการฝึกสอนเป็นตัว อักษร... .. .	92
7. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการกับความสามารถในการ ฝึกสอน	93
8. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาครูเบื้องต้นกับความสามารถใน การฝึกสอน... .. .	95
9. สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบวิชา ฟังและพูดภาษาไทยก่อนและหลังการฝึกอบรมเมื่อตัวอย่างประชากรซ้ำ กันทุกรายการ	97
10. สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบวิชา ครูเบื้องต้นก่อนและหลังการฝึกอบรมเมื่อตัวอย่างประชากรซ้ำกันทุก รายการ	99
11. ความคิดเห็นของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความเข้าใจเนื้อหาในหนังสือ แบบเรียนวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กชาวเขาก่อน (\bar{X}_1) และหลัง (\bar{X}_2) การฝึกสอนแยกตามกลุ่ม	100